

Львівська
Педагогічна
Спільнота

МІЖНАРОДНА
НАУКОВО-ПРАКТИЧНА КОНФЕРЕНЦІЯ

**ПСИХОЛОПЯ ТА ПЕДАГОПКА:
СУЧАСНІ МЕТОДИКИ ТА ШНОВАЦІП,
ДОСВІД ПРАКТИЧНОГО
ЗАСТОСУВАННЯ**

27-28 жовтня 2017 р.

Львів

Громадська організація
«Львівська педагогічна спільнота»

ЗБІРНИК ТЕЗ НАУКОВИХ РОБІТ

УЧАСНИКІВ МІЖНАРОДНОЇ
НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ

**«Психологія та педагогіка:
сучасні методики та інновації,
досвід практичного застосування»**

27-28 жовтня 2017 р.

ЛЬВІВ
2017

ЗМІСТ

НАПРЯМ 1. ЗАГАЛЬНА ПСИХОЛОГІЯ ТА ПСИХОЛОГІЯ ОСОБИСТОСТІ

Аракелян Н. В. ПРОБЛЕМА СІМ'Я: ПСИХОЛОПЧНИЙ АСПЕКТ.....	8
Плетньова А. В., Джаббарова Л. В. ОСОБЛИВОСТІ ПРОФЕСІЙНОЇ ІДЕНТИЧНОСТІ ПСИХОЛОПЧНО БЛАГОПОЛУЧНОЇ ОСОБИСТОСТІ.....	11
Пивоварова Я. Ю., Джаббарова Л. В. ВЗАЄМОЗВ'ЯЗОК СОЦІАЛЬНОЇ ІДЕНТИЧНОСТІ З ПСИХОЛОПЧНИМ БЛАГОПОЛУЧЧЯМ ОСОБИСТОСТІ.....	13
Загладкіна А. С. ПСИХОЛОПЧНИЙ ПОТЕНЦІАЛ ТАНЦЮВАЛЬНОЇ ТЕРАПІЇ.....	15
Кельнер С. С. ПРОБ. КЕЛЬНЕР Н. Ю. ПРОБЛЕМА ЦІЛІСНОСТІ ОСОБИСТОСТІ ЧЕРЕЗ ПРИЗМУ СУЧАСНОЇ ГУМАНІТАРНОЇ ПАРАДИГМИ.....	18
Кравченко Н. Ю. САМОРЕАЛІЗАЦІЯ ОСОБИСТОСТІ ЯК ВИКЛИК СУЧАСНОГО СУСПІЛЬСТВА.....	19
Лескова Л. Ф. СІМЕЙНІ КОНФЛІКТИ ЯК СОЦІАЛЬНО-ПСИХОЛОПЧНИЙ ФЕНОМЕН У СУЧАСНОМУ СУСПІЛЬСТВІ.....	21
Мороз О. І., Височанська І. "ПСИХОЛОПЧНИЙ АНАЛІЗ КОНФЛІВ МОЛОДОГО ПОДРУЖЖЯ.....	24
Мороз О. І., Височанська І. СЛОСОБИ ВИРІШЕННЯ КОНФЛІКТІВ МОЛОДОГО ПОДРУЖЖЯ.....	26
Пінчук Н. О. СОЦІАЛЬНО-ПСИХОЛОПЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ОСІБ ПОХИЛОГО ВІКУ.....	27
 НАПРЯМ 2. ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОПЧНІ ПРОБЛЕМИ В ОСВІТІ	
Білоус Р. М., Шай В. Т. НАВЧАЛЬНИЙ ПРОЦЕС ЯК ОСНОВА РОЗВИТКУ КРЕАТИВНОСТІ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ.....	30
Годонюк В. С. ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ПРОГРАМ АКТИВІЗАЦІЇ КОНСТРУКТИВНОГО САМОСТВЕРДЖЕННЯ У ДИТИНИ ДОШКІШЬНОГО ВІКУ.....	32
Гринько В. І. ЯКІСНА ОСВІТА - ВИМОГА ЧАСУ.....	34

НАПРЯМ 4. СОЦІАЛЬНА І ЮРИДИЧНА ПСИХОЛОГІЯ

Поцулко О. А.

ОБРАЗ ЯК ЗАСІБ СУГЕСТІЇ В ІНТЕРНЕТІ:
СОЦІАЛЬНО-КОМУНІКАТИВНИЙ АСПЕКТ.....67

Суліцький В. В.

ПИТАННЯ ПРОФІЛАКТИКИ САМОГУБСТВ СЕРЕД ЗАСУДЖЕНИХ
У МІСЦЯХ ПОЗБАВЛЕННЯ ВОЛІ.....70

НАПРЯМ 5. ЗАГАЛЬНА ПЕДАГОГІКА

Бондаренко О. А.

КУЛЬТУРНО-ДОЗВІЛЛЄВІ ПРАКТИКИ В СИСТЕМІ
НАЦІОНАЛЬНОЇ ОСВІТИ В СУЧАСНІЙ ЯПОНІЇ.....73

Іванчак В. Д.

ВПРОВАДЖЕННЯ ІТ-ТЕХНОЛОГІЙ
В ПРОЦЕСІ УПРАВЛІННЯ РОЗВИТКОМ ЗАКЛАДУ ОСВІТИ.....75

Кир'ян Т. І.

ОСОБИСТІСНО ОРІЄНТОВАНЕ ВИХОВАННЯ
СТУДЕНТІВ МЕДИЧНИХ ВНЗ НА ПОЧАТКУ ХХІ СТ.....78

Павлюк Л. П.

ЗДОРОВ "ЯЗБЕРІГАЮЧІ ТЕХНОЛОГІ"
ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ.....80

Серидко О. В.

ДО ПРОБЛЕМИ ІНТЕГРАЦІЇ МОЛОДІ З ФУНКЦІОНАЛЬНИМИ
ОБМЕЖЕННЯМИ В СУЧАСНЕ СЕРЕДОВИЩЕ.....84

Солодовник А. О.

СОЦІАЛЬНО-ІСТОРИЧНІ ТА ЕКОНОМІЧНІ УМОВИ РОЗВИТКУ
ФІЗИКО-МАТЕМАТИЧНОЇ ПІДГОТОВКИ СТУДЕНТІВ МОРСЬКИХ
НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДІВ УКРАЇНИ (80-ТІ РР. ХХ СТОЛІТТЯ).....87

Чумак Л. В.-Мороз І. Г.

ОСОБЛИВОСТІ ВПРОВАДЖЕННЯ ІНКЛЮЗИВНОЇ ОСВІТИ
В УКРАЇНІ.....89

НАПРЯМ 6. ФІЛОСОФІЯ СУЧАСНОЇ ОСВІТИ.

СУЧАСНІ ПЕДАГОГІЧНІ ТЕХНОЛОГІЇ ТА МЕТОДИКИ

Белова О. С.

ВИХОВАННЯ ОСОБИСТОСТІ - ІНТЕГРОВАНА
СКЛАДОВА ДОСЯГНЕНЬ ЦІЛЕЙ ОСВІТИ.....92

Гордієнко Б.П.

ЗАСТОСУВАННЯ ЗАСОБІВ АМАТОРСЬКОЇ ТЕАТРАЛЬНОЇ ТВОРЧОСТІ
В ПРОЦЕСІ СОЦІАЛІЗАЦІЇ СТУДЕНТСЬКОЇ МОЛОДІ.....94

Суліський В. В.
*кандидат психологічних наук, доцент,
старший викладач кафедри соціальної педагогіки
та соціальної роботи*

Інститут людини
Київського університету імені Бориса Грінченка
м. Київ, Україна

ПИТАННЯ ПРОФІЛАКТИКИ САМОГУБСТВ СЕРЕД ЗАСУДЖЕНИХ У МІСЦЯХ ПОЗБАВЛЕННЯ ВОЛІ

Питання профілактики та попередження випадків суїциду серед осіб, які відбувають покарання, завжди були у центрі уваги в силу своєї соціальної значущості. Незважаючи на заходи, які застосовуються керівництвом Кримінально-виконавчої служби України, показники кількості самогубств залишаються значно вище, ніж загалом у державі. На даний час вони складають, за нашими даними, приблизно 33 випадки на 100000 населення.

Якщо проаналізувати стан справ за останні десять років щодо суїцидальної активності серед засуджених, треба зазначити, що спостерігається тенденція стабільності у цьому питанні. Кількість самогубств не збільшується, але й не зменшується. У чому полягає причина? Не працюють розроблені рекомендації? Як свідчить власний досвід, працюють і при правильній організації діяльності у цьому напрямку, можна отримати позитивні результати та значно зменшити чисельність самогубств серед осіб, які відбувають покарання.

Але, треба визначити, що проблема профілактики суїцидів серед засуджених дуже складна. Це обумовлено низькою підготовленістю у даному питанні начальницького складу виправних колоній та слідчих ізоляторів, їх поверховим ставленням до вирішення цієї проблеми, не вмінням спиратися на діяльність працівників медичної частини, соціально-виховних відділів та психологів.

За змістом та організацією профілактична робота повинна поєднувати заходи соціального, психологічного, медичного, правового, педагогічного характеру та бути послідовними за участю усіх посадових осіб установ виконання покарань.

Має значний вплив на підвищення ефективності профілактичної роботи, взаємодія психолога не тільки з начальником соціально-психологічного відділення, але й з працівниками відділів оперативного, нагляду та безпеки, медичної частини. Для цього треба під час службової підготовки: роз'яснювати хибні уявлення та погляди на самогубство та можливості його попередження; підкреслювати необхідність виявляти осіб, які знаходяться у стані психологічної кризи; навчати працівників визначати ознаки у поведінці засуджених, що вказують на високу вірогідність вчинення самогубства; навчати надавати первинну психологічну допомогу засудженим, схильним до самогубства тощо.

На наш погляд, кожний працівник повинен мати «Пам'ятку щодо послідовності дій з профілактики самогубств серед засуджених», яка включає такий зміст:

«Найбільш велика цінність на Землі — це людське життя!»

Ви спостерігаєте, що у засудженого проблеми? Підійдіть, запитайте у нього: «У чому полягає проблема?», «Що трапилося?»

Вам не подобається психоемоційний стан засудженого? Відведіть його до психолога.

Ви дізналися, що у засудженого неприємності на волі? З'ясуйте, які. Якщо є можливість допомогти — допоможіть, або відведіть до працівника, який може сприяти у вирішення цієї проблеми.

Ви зупинили спробу самогубства? Дійте за алгоритмом [], але відведіть його до психолога.

Не залишайте засудженого на самоті, доки не буде усунена причина, що спонукала його до суїцидальної спроби.

Не залишайтеся байдужими! Цінить власне та чуже життя!>

Як свідчить власний досвід роботи. Одним із ефективніших способів профілактики самогубств є діяльність кризового стаціонару, який утворюється при психологічному центрі виправної колонії.

Кризовий стаціонар - є структурною одиницею психологічного центру колонії, що обладнується з метою розміщення засуджених (за їх згодою), які знаходяться у негативному психоемоційному стані, у депресивному стані, пережили сильне душевне хвилювання, стрес, знаходяться у стані сильної душевної втоми, та потребують комплексної психологічної допомоги без медичного втручання.

До кризового стаціонару можуть направлятися засуджені (за їх згодою), які пройшли лікування у психіатричних лікарнях, з метою їх психологічного супроводження та закріплення позитивних результатів.

До кризового стаціонару направляються засуджені, за їх згодою, після проходження лікування або за ініціативою психолога та згодою лікаря-психіатра після остаточної постановки діагнозу.

Згода засудженого оформлюється письмово. Наприклад:

«Я, (прізвище, ім'я, по батькові, року народження, стаття, строк, початок/кінець строку покарання), даю добровільну згоду на проходження психологічної реабілітації у кризовому центрі психологічного центру колонії.

Беру на себе обов'язок виконувати розклад дня, відвідувати заходи, які передбачені планом психологічного супроводу, вести щоденник».

Дата_____ . Підпис_____.

Час перебування засуджених у кризовому стаціонарі встановлюється в залежності від ситуації (проблеми) та комплексу психологічної роботи з ними, але не повинен перебільшувати трьох тижнів. У разі виявлення випадків, що знаходяться за межами компетенції психолога, засуджений переводиться до медичної частини.

До кризового стаціонару не можуть бути переведені засуджені, які відбувають дисциплінарні покарання у ДІЗО, ПКТ. З такими засудженими проводиться індивідуально-психологічна робота на місці.

Загальні вимоги до обладнання кризового стаціонару

Кризовий стаціонар обладнується відповідно до вимог обладнання лікувальних палат медичної частини колонії із розрахунку 8-10 койко-місць.

При визначенні місця для обладнання кризового стаціонару треба враховувати, що вона повинна знаходитися у структурі психологічного центру, поруч з іншими приміщеннями.

Для кризового стаціонару доцільно використовувати приміщення, площа якої повинна бути не менше 30-36 квадратних метрів. Бажано, щоб площа приміщення була такою, щоб в її межах могли би знаходитися 8-10 засуджених, і відповідала санітарно-гігієнічним вимогам, та загальним вимогам розміщення засуджених у виправних колоніях.

У кризовому стаціонарі повинно бути затишно, постійно підтримуватися температура 20-22 градусів за Цельсієм та забезпечено вільний обіг повітря.

Стіни приміщення покриваються звукопоглинаючим матеріалом і фарбуються у спокійні, що не привертають увагу, тони помірної насиченості (світло-сірий, голубий, темно-зелений, бежевий тощо).

Підлога кризового стаціонару вкривається лінолеумом або ковдрою.

Елементи інтер'єру кімнати не повинні містити світло відбиваючих матеріалів, блискучих поверхонь та предметів.

Якщо в кімнаті є вікна, то вся стіна на їх боці обладнується цільними шторами, що гармонійно співвідносяться за кольором із оформленням стін. Вони повинні легко та швидко відкриватися та закриватися.

Меблі кризового стаціонару: м'які стільці - 8-Ю шт.; ліжко - 8-10 шт.; тумбочки - 8-10 шт.; вішалка для одягу; підставка під взуття.

Ліжко, стільці та тумбочка повинні бути прикріплені до підлоги.

На ліжку та тумбочці розміщується бирки встановленого зразку.

Розклад роботи кризового стаціонару складається психологом з урахуванням розпорядку дня установи, погоджується із заступником начальника установи із соціально-виховної та психологічної роботи і затверджується начальником установи. Він передбачає групові та індивідуальні заняття з засудженими.

На кожного засудженого, який знаходиться у кризовому стаціонарі, заводиться психологічна картка та складається план психологічного супроводу.

Обов'язковими є такі заходи:

1. Психодіагностичне обстеження (первинне, проміжне, кінцеве).
2. Соціально-психологічні тренінги.
3. Аутогенне тренування.
4. Сеанси релаксації.
5. Психофізичні вправи.

У кожному випадку психолог використовує індивідуальний підхід при виборі форм і методів психологічної допомоги засудженому.

У психологічну картку заносяться всі проведені заходи та їх результати, а також результати спостереження, висновки, пропозиції.

Після закінчення терміну знаходження засудженого у кризовому стаціонарі, на нього складається психологічна характеристика та психолого-педагогічні рекомендації для начальника соціально-психологічного відділення.

Засуджений повертається у те соціально-психологічне відділення (СПВ), з якого він був направлений до кризового стаціонару. В окремих випадках, питання щодо переведення засудженого в інше СПВ, вирішується у встановленому законом порядку.

Така організація діяльності щодо профілактики самогубств серед засуджених дає позитивні результати. Наприклад, за час існування та діяльності кризового стаціонару (грудень 2005 року - квітень 2011 року), щоденних психологічних інструктажів чергової зміни та постійної взаємодії працівників усіх служб і відділів, випадків самогубств серед засуджених в Микитинській виправній колонії не було, а рівень суїцидальних спроб та членушкоджень зменшився майже у двадцять разів.